

## МИ Й НАШІ ХЛОПЦІ

(Відгук моїх з вами балачок, приятелю!)

Хіба ж не дивне це: наші матері вважають, що ми завільно, занадто по-товариськи поведимося з хлопцями, а ми їх майже не знаємо. Вони нас теж не знають.

Це зрозуміло: ми ніколи не є самими собою в їх товаристві. Це ж так "по-жіночому" – мати два обличчя: одне на "експорт" для людей, друге для себе й своїх домашніх.

Хлопці наші знають нас тільки такими, за яких ми себе подаємо. А ми, навіть найнаївніші з-поміж нас, подаємо себе за зовсім інших, ніж ми в дійсності є. Ми вбираємо на прийняття наших хлопців не тільки іншу суконку, ніж ту, що носимо щодня, але прибираємо й інше лице, іншу усмішку, тон голосу, ба навіть душу.

Все це маємо ми старанно заховане на "свято", зодягаємо на себе при кожному візиті, роздягаємо після візиту і... знову ховаємо на "свято".

Наші хлопці не щиріше поступають з нами. Кінець кінців пізнаємося щойно по шлюбi. Одні кажуть, що це дуже зле, інші, знову ж, кажуть, що, власне, добре, бо інакше, якби суджені занадто добре пізнались перед шлюбом, число подруж зменшилось би на половину.

Одне залишається вічною правдою: кожна дівчина хотіла б мати доброго чоловіка, а кожний кандидат на того ж чоловіка мріє про добру жінку. А обидвоє не здають собі справи з того, що як доброго чоловіка, так і добру жінку треба собі виховати.

Правда, ми хотіли б, щоб наші хлопці, ті наші майбутні чоловіки, були здорові, нерозпущені, з характером, зрівноважені, щоб не пиячили, не

затроювали своїх нервів ніотиною, бо ми знаємо, що це не тільки погано впливає на гармонійне співжиття, але й фатально відбивається на здоров'ї потомства.

Все це ми дуже добре знаємо й розуміємо, і... нічого не робимо в тому напрямі, не стараємося навіть вжити яких-небудь заходів, щоб відтягнути від того всього наших хлопців.

Ми окутали себе серпанком невинуватості, врешті, гордості чи зарозумілості, й здається нам, що ті справи "занизькі", забрудні, щоб ми мали цікавитись ними.

Ми, незважаючи на свої домагання рівноправності, за малими винятками, не вимагаємо нічого іншого від наших хлопців над те, щоб вони нас боготворили й сліпо виконували всі наші химери. І чим більше котрий хлопець дає себе за ніс водити, тим більша насолода нашого "тріумфу".

А чи всі дівчата знають, що багато наших хлопців ходять до проституток? Чи всі освідомили собі, яка небезпека, незважаючи на так звані санітарні приписи, загрожує їх здоров'ю. Чи всі знають, що венеричної недуги можна набратись навіть через поцілунок? Чи знають, що діти від хворого батька, навіть залікованого, – це дуже часто або фізичні каліки, або ідіоти?

Але ж це злочинство! Ми не хочемо хворих чоловіків, ми не хочемо дітей-ідіотів, без носів, з недорослими пальцями чи вухами!

Замало тільки не хотіти, треба теж старатись ділом направити лихо. Мусимо вже раз скинути з свого лиця маску фальшивого сорому й заговорити про ці справи з нашими хлопцями щиро й без обиняків. Тільки робити це інтелігентно: без галасу та зайвого шуму. Не розтрясати цих справ по прилюдних відчитках чи дебатах, але хай кожна поговорить про це з своїм хлопцем в чотири очі, без істерії і без драматизації, але щиро,

ось так від серця до серця... Коли ми їх щиро запитаємо, чому вони ходять до публічних домів і дістанемо таку саму щирю відповідь, то переконаємося, що тільки в малих відсотках дійсно причиною є непереможна пристрасть. У багатьох випадках винне або товариство людей, що трактують ці справи як вид спорту, або звичайна безкритична легкодушність: ходять інші, то й він ходить, або привичка (важче раз піти).

Лікарські авторитети доказують, що повздержання навіть у дорослих мужчин абсолютно не є шкідливе для нервової системи, коли вести відповідний гігієнічний спосіб життя: займатися фіззарядкою, не пити, не курити, не переїдатися, змиватися щоденно холодною водою.

Ми мусимо це сказати нашим хлопцям, просто вимагати від них поспробувати скористати на якийсь час з наших порад, щоб уже раз покінчити з невиправданим лікарською наукою пересудом, що кожний дорослий мужчина мусить заспокоювати свій половий гін.

Справді, ми це можемо зробити. І тільки ми!

Наші хлопці! Чи не бувають вони часом, навіть не здаючи собі справи з цього, тільки нашими синами, тільки нашими великими, безрадними дітьми, ті загартовані, ті наші хлопці?

Хіба ми не знаємо, яким чудотворним, просто єдиним ліком буває інколи на їх розшарпані нерви наша рука на їх чолі?

Хіба не бували вже випадки, коли така велика дитина вперлася й не хотіла того чи іншого зробити, не зважаючи на нічиї намови, ба навіть прохання, – а нам вистачило підійти ближче, повести рукою по бунтівничій чуприні й сказати: "Я прошу: зроби це для мене"... – і йшлося, і сповнювалося прохання.

І не використати цього впливу, не зробити з нього розумного вжитку – це просто гріх не до даровання.

Тепер ще один камінець у городець наших батьків: покінчіть з пересудом, що якщо жениться ваш син, то невістка мусить його утримувати; а якщо виходить заміж ваша донька, то чоловік мусить їй давати утримання.

З огляду на здоров'я ваших синів дозвольте їм женитися навіть тоді, коли ані жінки їм, ані вони жінкам не можуть давати утримання.

Не вдавайте, що ви нічого не знаєте, як поведяться ваші сини й куди вони заходять, і... не робіть надто великої трагедії, як такого сина, якому ви не дозволяли в молодому віці оженитись, треба віддати під опіку лікаря-спеціаліста.

Статейку цю кидаю як дискусійну не тільки у наш дівочий, але й чоловічий загал. Хто забере слово?

1933